

VIII. BÖLÜM

Mahkemenin başlayacağı saat olan on bire kadar hüüzün dolu birkaç saat geçirdik. Babam ve ailenin geri kalanı tanıklık yapmak zorunda olduğundan, onlara mahkemede eşlik ettim. Bütün bu rezil hukuk maskaralığı sırasında canlı canlı işkence gördüm. Merakımın ve yolsuz icadımın iki yakınının ölümüne sebep olup olmayacağı karara bağlanacaktı: Biri masumiyet ve sevinç dolu güler yüzlü bir yavrucuk, diğeri cinayetin dehşetini unutulmaz kılabilecek her türlü kepazeliğin bini bir para olduğu çok daha korkunç şekilde öldürülmüş biri. Justine fazilet sahibi bir kızdı ve hayatını mutlu kılmayı vadeden meziyetlere sahipti; ama şimdi hepsi yüz kızartıcı bir mezarda yok olup gidecekti ve sebebi de bendim! Justine'e isnat edilen suçu üzerime almayı binlerce kez tercih ederdim, ama suç işlendiği sırada orada değildim ve böyle bir beyan deli saçması olarak görülecek ve benim yüzümden acı çeken onu temize çıkarmayacaktı.

Justine sakin görünüyordu. Üstünde yas kıyafeti vardı ve her zaman çekici olan çehresi hislerinin ağırbaşlılığıyla muhteşem bir güzelliğe kavuşmuştu. Masumiyetinden emin gözüküyordu ve titremiyordu, ama binlerce kişinin gözü üzerindeydi ve ona lanetler yağdırıyordu, zira izleyenlerin gözünde başka şartlarda güzelliğinin uyandırabileceği bütün o sevecenlik, işlediği varsayılan suçun büyüklüğü karşısında silinip gitmişti. Sakindi, ama belli ki sakinliği zorlamaydı; şaşkınlığı öncesinde suçluluğunun kanıtı olarak gösterildiğinden, kendini tembihleyerek cesur görünmeye karar vermişti. Mahkemeye girdiğinde gözlerini salonda dolaştırdı ve hemen oturduğumuz yeri buldu. Bizi görünce gözleri dolar gibi oldu ama çabucak kendini topladı ve üzgün ama şefkat dolu bakışları tamamen suçsuz olduğunun ispatı gibiydi.

Mahkeme başladı ve savcı suçlamayı okuduktan sonra birkaç tanık çağrıldı. Justine'in aleyhinde, onun masumiyetine dair benimki gibi kanıtları olmayan herkesi serseme çevirebilecek birkaç tuhaf kanıt bir araya gelmişti. Cinayetin işlendiği gece boyunca dışarıdaydı ve sabaha doğru pazarcı bir kadın onu öldürülmüş çocuğun cesedinin sonradan bulunduğu yerin yakınlarında görmüştü. Kadın ona orada ne yaptığını sormuş, ama Justine çok tuhaf görünüyormuş ve garip, anlaşılmaz bir cevap vermiş. Saat sekiz civarı eve dönmüş ve geceyi nerede geçirdiği sorulduğunda, çocuğu arıyordum yanıtını vermiş ve ısrarla onunla ilgili elle tutulur bir haber olup olmadığını sormuş. Cesedi gördüğünde, şiddetli bir histeri nöbetine yakalanmış ve birkaç gün yatağa mahkûm olmuş. Sonra hizmetçinin onun cebinde bulduğu resim gösterildi; Elizabeth kem küm ederek de olsa, bunun kaybolmasından bir saat önce çocuğun boynuna taktığı madalyon olduğunu doğruladı; böylece mahkeme salonunda dehşet ve öfke dolu bir homurtu yükseldi.

Savunmasını yapması için Justine'in adı okundu. Duruşma ilerledikçe çehresi değişmişti. Yüzündeki şaşkınlık, dehşet ve perişanlık ifadesi çok güçlüydü. Bazen gözyaşlarını tutmakta zorlanıyordu ama savunmasını yapması istendiğinde gücünü topladı ve anlaşılır ama kararsız bir sesle konuştu.

"Tanrı," dedi, "hiçbir suçum olmadığını biliyor. Ama itirazlarımın beni aklayacağını iddia etmiyorum; ben masumiyetimi aleyhimde sunulan gerçeklerin sade ve basit bir açıklamasına dayandırıyorum ve umarım her zaman sergilediğim karakterim, hâkimleri belirsiz ya da şüphe uyandırıcı gözükken koşulları lehimde yorumlamaya sevk edecektir."

Ardından, cinayetin işlendiği gecenin akşamını, Elizabeth'in izniyle, Chêne'de, yani Cenevre'den yaklaşık bir fersah uzaklıktaki bir köyde halasının evinde geçirdiğini anlattı. Saat dokuz civarı geri dönerken, adamın biri ortadan kaybolan bir çocuk görüp görmediğini sormuş. Adamın anlattıklarından paniğe kapılmış ve birkaç saati onu arayarak geçirmiş, Cenevre kapıları kapanınca da gece birkaç saat boyunca bir kulübenin samanlığına sığınmak zorunda

kalmış, zira yakından tanıdığı ev halkını uyandırıp rahatsız etmek istememiş. Gecenin çoğunu burada etrafı gözleyerek geçirmiş; sabaha doğru birkaç dakika uyuduğunu düşünüyordu ama ayak seslerini duyunca uyanmış. Gün ağardığından yeniden kardeşimi bulmaya çalışmak için sığınağından çıkmış. Cesedin olduğu yerin yakınlarına gittiye bile, bilmeden gitmiş. Pazarcı kadın tarafından sorgulanınca afallamış olması şaşırtıcı değildi, zira geceyi uykusuz geçirmişti ve zavallı William'ın akıbeti henüz belli değildi. Resimle ilgiliyse hiçbir şey söylemedi.

“Biliyorum,” diye devam etti mutsuz kurban, “bunun aleyhimde ne ağır ve ölümcül bir delil olduğunu biliyorum ve nasıl açıklarım bilmiyorum; buna dair hiçbir şey bilmediğimi söyledikten sonra da, geriye sadece cebime nasıl konmuş olabileceğine dair olasılıklarla ilgili tahmin yürütmek kalıyor. Ama bu noktada da elim kolum bağlı. Dünyada tek bir düşmanım bile olmadığına inanıyorum, hele hele beni göz göre göre yok etmek isteyecek kadar habis bir düşmanım hiç yok. Bunu oraya katil koymuş olabilir mi? Kimseye böyle bir fırsat tanıdığımı düşünmüyorum; tanıdıysam bile, madem hemen vedalaşacaktı, neden mücevheri çalmak istesin?”

Davamı hâkimlerimin adaletine teslim ediyorum ama hiçbir umut ışığı da görmüyorum. Karakterim hakkında birkaç tanıdığın dinlenmesini rica ediyorum ve eğer onların tanıklıkları benim sözde suçuma ağır basmazsa, selametimi masumiyetime dayandırsam dahi, varın beni mahkûm edin.”

Onu yıllardır tanyan birkaç tanık çağrıldı ve hepsi de onun hakkında iyi şeyler söyledi; ama onun işlediğini zannettikleri suçtan duydukları korku ve nefretten ötürü tutuk davranıyor ve sorumluluk almaya yanaşmıyorlardı. Elizabeth bu son çarenin, mükemmel mizacının ve lekesiz kişiliğinin bile zanlıyı yarı yolda bırakmak üzere olduğunu görmüştü ki birdenbire galeyana geldi ve mahkemeye seslenmek için izin istedi.

“Ben,” dedi, “öldürülen talihsiz çocuğun kuzeniyim, daha doğrusu ablasıyım, zira o doğduğundan beri, hatta daha da öncesinde, onun anne babası tarafından eğitildim ve onlarla beraber yaşadım.

Bu yüzden böyle bir vesileyle öne çıkmam yakışıksız addedilebilir, ama hemcinsimin sözde arkadaşlarının ödleğliğinden ötürü mahva sürüklendiğini görüyorum ve konuşmak için izin istiyorum ki karakteri hakkında bildiklerimi söyleyebileyim. Zanlıyı çok iyi tanırım. Kendisiyle birinde beş yıl, diğesinde yaklaşık iki yıl olmak üzere yedi yıl aynı evde yaşadım. Bütün bu süre zarfında bana insanlar içindeki en cana yakın ve iyiliksever yaratık olarak gözüktü. Teyzem Madam Frankenstein'a son hastalığında muazzam bir ilgi ve şefkatle bakıcılık yaptı, keza sonrasında da kendi annesine yorucu hastalığında onu tanıyan herkesin hayranlığını kazanan bir tarzda baktı ki bunun ardından bir kez daha ailedeki herkes tarafından çok sevildiği amcamın evinde yaşamaya başladı. Şu an ölmüş olan çocuğa kalpten bağlıydı ve ona şefkatli bir anne gibi davranırdı. Kendi adıma, aleyhinde sunulan bütün delillere karşın, onun tamamen masum olduğuna inanıp güvendiğimi söylemekte bir saniye tereddüt etmem. Onu böyle bir eyleme ayartacak hiçbir neden yoktu; esas delilin dayandırıldığı şu değersiz mücevhere gelince, eğer onu içtenlikle isteseydi çıkarıp seve seve verirdim, onu o kadar sever sayarım.”

Elizabeth'in yalın ama güçlü seslenişinden sonra takdir dolu bir uğultu yükseldi, ama bunun gerisinde zavallı Justine'e destek değil, onun yüce gönüllü müdahalesi vardı; nitekim halkın ona yönelik öfkesi daha da şiddetlendi ve Justine en iğrenç nankörlükle suçlandı. Elizabeth konuşurken Justine gözyaşlarını tutamamış, ama konuşmamıştı. Bütün duruşma boyunca benim gerginliğim ve ıstırabım ise had safhadaydı. Onun masum olduğuna inanıyordum; öyle olduğunu biliyordum. Kardeşimi öldüren şeytan (bundan bir an bile şüphe etmiyordum) cehennemden gelen kötülüğüyle bu masumu da ölümün ve aşağılanmanın kollarına itmiş olabilir miydi? Durumun dehşetine daha fazla tahammül edemiyordum ve halkın sesinin ve yargıçların yüzlerinin benim bahtsız kurbanımı çoktan mahkûm ettiğini anlayınca, yeis içinde mahkeme salonundan hızla çıktım. Zanlının çektiği eziyet benimkinin yanında hiç kalırdı ama onu masumiyeti ayakta tutuyordu; benimse çektiğim vicdan azabının azı dişleri sinemi parçalıyor ve bir türlü bırakmıyordu.